

eier denne. Mig forekommer det endnu bestandig uafgjort, hvem der er den rette Kirke-eier i strengeste Forstand.

Mathiasen: Ved det af mig under Nr. 5 til § 6 stillede Endringsforslag har jeg haft til Hensigt at give Kirkesynet en større Raadighed i Valget og bevirke, at Hylber anbringes i en passende Afstand under Bænkene, saaledes at de kunde træde istedetfor de i Lovforslaget foreslaaede Knager i Stolestæderne, ligesom jeg ogsaa troer, at det derved maaskee ikke vil blive nødvendigt, hvad der jo heller ikke er foreslaaet i Udkastet, at anbringe Knager i Waabenhuset eller fastgjøre dem paa Kirke-muren, hvor Omstændighederne maatte tale derfor. Jeg mener, at hvis det Sidste kunde undgaaes, vilde det være meget heldigt, da det vil være besværligt for Kirkegængerne at skulle transportere deres Hatter frem og tilbage, ligesom de ogsaa ville have deres Nød med at finde deres Hovedbedækning, som kan blive forbyttet, og det kan da medføre endeel Forstyrrelse, som kun kan være lidet ønskelig paa et saadant Sted. Selve disse Hylber kunne anbringes paa 2 forskjellige Maader. Hylberne kunne være anbragte saaledes, at Hatten slydes ind under selve Sædet, hvor Manden sidder, og de kunne ogsaa være aabne bagfra, saaledes at Hattene kunne slydes ind under de foran Siddende. Loven angaaer jo Kirkens ydre og indre Vedligeholdelse og Kirkegængernes Bequemmelighed; jeg kan derfor ikke antage det som nogen ubillig Fordring, at der anbringes anstændige Plads'er til Kirkegængernes Hovedbedækning, og allermindst, at den sidste ærede geistlige Taler skulde have fravaadet samme. Forslaget under Nr. 8 har haft den samme Hensigt, nemlig, at give Kirkesynet større Raadighed til at handle efter de locale Forhold, saaledes at hvor der ikke er de fornødne Binduer eller Trækruder, der skulde det bestemme saadanne anbragte, for at den fornødne Luftning kunde bringes tilstede i Kirken, uden at være stemmende med de nu foreslaaede Lovregler. I det Hele taget behøves der ikke saamange Trækruder i de Kirker, der ligge paa

høiere Steder, og derved ligge tørt, hvorimod de i de Kirker, der ere byggede paa fugtig Grund, eller med indskrænket Høide og Størrelse, ere mere nødvendige; altsaa synes det mig, at Synet maa have Raadighed til at handle efter sit Skjøn istedetfor efter bestemte Lovregler.

Lindahl: Idet jeg med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt Kirkeleernes Forpligtelse strækker sig, om den ikke gaaer videre end den ærede Rigsdagsmænd for Sorø Amts 3die Valgkreds (Fonnesbech) har troet at kunne godtgjøre, nemlig til at vedligeholde Kirken og dens Inventarium i Overensstemmelse med Lovens Bestemmelser, eller om den ogsaa udstrækker sig til Kirkens Udvidelse i Tilfælde af, at den er nødvendig paa Grund af Menighedens tiltagende Størrelse eller af andre Aarsager, eller om den endog gaaer saavidt, at Kirkeleerne ere forpligtede til at opbygge en anden Kirke, naar den nuværende forgaaer, da skal jeg ikke nægte, at jeg troer, at man ved Domstolene vil komme til det morsatte Resultat af det, hvortil den ærede Rigsdagsmænd kom. Jeg troer, at det saaledes som det allerede er antydet af den høitærede Minister, ligger i selve Betydningen af Kirketienden, at den skal tjene til ikke alene at vedligeholde Kirken, men ogsaa til at give Kirken den Udvidelse, som Menigheden, naar den tiltager, kan gjøre Forbring paa, at den skal have. Tienden er i den ældre Tid givet til at underholde en Kirke for Menigheden og staffe et Hunsrum tilstede, hvor den kirkelige Andagt kan finde Sted, og naar dette ikke skal forstaaes paa den Maade, som af den ærede Minister og flere her er gjort gjældende, saa kan det da kun være i saadanne Tilfælde, hvor Skjødet bestemt indeholder en Begrænsning og altsaa har borttaget Endeel af den Forpligtelse, der oprindelig knytter sig til Tienden. Jeg skal villig erkjende, at dette Spørgsmaal i ethvert Tilfælde ikke kan afgjøres paa anden Maade end først ved Domstolene, og jeg skal derfor aldeles tiltræde Underendringsforslaget, naar det først faaer en saadan Tilføielse, som den ærede Minister har bebudet.